

TÜBİTAK

“Bizim başka milletlerden hiçbir eksiklerimiz yok... Cesuruz, zekiyiz, çalışkanız...”

Gazi Mustafa Kemal Atatürk

Ülkemizin bilim toplumuna sahip ve teknoloji üreten bir ülke olmasına katkı sağlayan birçok değerli bilim insanımız var. Hem yurt içinde hem de yurt dışında ülkemizi bilimin her alanında uluslararası boyutta başarıyla temsil eden Türk bilim insanlarımızı biz de gururla takip ediyoruz ve onların başarı hikâyelerine ve bilimsel çalışmalarına sıklıkla dergimizde yer veriyoruz.

Yüzyıllardır süren bilimsel bilgi üretme ve teknoloji geliştirme sürecinde hem kadın hem de erkek bilim insanlarının çok değerli katkıları olduğunu biliyoruz. Son yıllarda belirgin bir artış olmasına rağmen, veriler dünya genelinde bilim insanlarının sadece %30'unun kadın olduğunu belirtiyor. Türkiye'deki verilere baktığımızda ise bu oranın nispeten çok daha iyi bir seviyede olduğunu görüyoruz. Yüksek Öğretim Kurulunun güncel istatistiki verilerine göre Türkiye'deki üniversitelerde (toplamda 207 üniversitede) bilimsel çalışmalarına devam eden bilim insanlarımızın %55'i erkek, %45'i ise kadın (erişim tarihi 20.02.2020). Türk bilim kadınları da dünya genelinde olduğu gibi çoğunlukla yaşam bilimlerinde (biyoloji, tıp, diş hekimliği, kimya, eczacılık, hemşirelik vb. gibi), dil ve edebiyat, okul öncesi öğretmenliği gibi bölümlerde çalışmalarını sürdürüyor. Fizik, matematik, mühendislik gibi alanlardaki kadın bilim insanı oranı ise diğer bilim alanlarına göre daha düşük.

Bilim ve teknolojinin insan hayatındaki yerini ve önemini anlatmak, bilimsel bilgi ve teknoloji üretmenin bir ülke için ne kadar değerli olduğunu toplumun her kesimine vurgulamak amacıyla her yıl 8-14 Mart haftası “Bilim ve Teknoloji Haftası” olarak kutlanıyor. Biz de Bilim ve Teknik dergisi olarak bu anlamlı haftaya yine çok özel bir kitapçıkla katkı sağlıyoruz. Geçen ay ilk bölümünü yayımladığımız ve farklı ülkelerden bilim tarihine damga vuran kadınlara yer verdiğimiz “Bilim Dünyasının Kadınları” kitapçığının bu ay yayımladığımız ikinci bölümünde ise bilimsel çalışmalarıyla önemli başarılarla imza atmış “Türk Bilim Kadınları”ndan bazılarına yer veriyoruz. Bu kitapçığı hazırlarken esas olarak özellikle ülkemizin bilim tarihindeki “ilk kadın”lara; TÜBİTAK, TÜBA, UNESCO, MIT, NASA gibi ulusal ya da uluslararası prestijli kurumlardan ödül almış ve ses getiren bilimsel çalışmalara imza atmış Türk bilim kadınlarından bazılarına yer vermeyi hedefledik.

Türk kadınları da kendilerine inanarak öğrenme ve keşfetme tutkusuyla çok çalışmış ve hiç yılmadan hayallerinin peşinden koşarak bilim ve teknoloji dünyasında ses getiren başarılar elde etmişlerdir. Biz de ülkemizi sadece bilimde değil her alanda en iyi şekilde temsil eden ve bizi gururlandıran tüm kadınlarımıza yürekten teşekkür ediyor, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü en içten dileklerimizle kutluyoruz...

Özlem Kılıç Ekici

İÇİNDEKİLER

Ahu Arslan Yıldız	5	Kadriye Arzum Erdem Gürsan	18
Asuman Baytop	5	Kamile Şevki Mutlu	18
Asuman Müftüoğlu	5	Melahat Bilge Demirköz	19
Asuman Özdağlar Acemoğlu	6	Menemşe K. Gümüşderelioğlu	19
Ayhan Okçuoğlu Çavdar	6	Meral Beksaç	19
Aylin Yıldırır	6	Muazzez İlmiye Çığ	19
Aysima Altınok	7	Müfide Küley	20
Ayşe Afet İnan	7	Nalan Kabay	20
Ayşe Erdem Şenatalar	7	Naşide Gözde Durmuş	20
Ayşe Erzan	8	Nermin Abadan Unat	21
Ayşe Muhibbe Darga	8	Nurcan Tunçbağ	21
Ayşenur Büyükgöze Kavas	8	Nurhan Özlü Stcakkan	21
Ayten Arcasoy	9	Nükhet Harmancıoğlu Gür	22
Bahar Güntekin	9	Nüzhet Gökdoğan	22
Banu Onaral	9	Özlem Keskin Özkaya	22
Bedia Akarsu	10	Özlem Türeci	23
Berrak Yeğen	10	Paris Pişmiş	23
Betül Gözel Ulusal	10	Remziye Hisar	23
Betül Kaçar	10	Rezan Topaloğlu	24
Burcu Özsoy	11	Sabiha Gürayman	24
Canan Dağdeviren	11	Sabiha Cura Özgür	24
Çiğdem Kağıtçıbaşı	11	Sabire Aydemir	24
Dilhan Ezer Eryurt	11	Safiye Ali	25
Duygu Sağ	12	Seda Ertaç Güler	25
Ebru Kaya	12	Sema Birler	25
Emine Ülkü Sarıtaş Çukur	12	Semahat Geldiay	25
Engin Arık	13	Sevil Atasoy	26
Esin Kâhya	13	Seza Özen	26
Fatma Nurhan Özdemir	13	Sezen Arat	26
Ferhunde Öktem	14	Sumru Altuğ	26
Feryal Özel	14	Suzan Kahramaner	27
Figen Söylemezoğlu	14	Syeda Arzu Wasti	27
Filiz Kuralay	15	Şule Ertan Ela	27
Gönül Hiçsönmez	15	Tuğba Ölmez Hancı	27
Gül Günaydın	15	Türkan Haliloğlu	28
Güliz Nigâr Güncü	16	Yasemin Afacan	28
Halet Çambel	16	Yasemin Alanay	28
Hayrunnisa Bolay Belen	16	Yıldız Yalçınlar	29
Hülya Kayserili Karabay	17	Zehra Sayers	29
Hülya Şenkon	17	Zeynep Aycan	29
İmran Özalp	17	Zümrüt Begüm Ögel	29
İmren Hatay Patır	18	Kaynaklar	30
Jale İnan	18		

Ahu Arslan Yıldız (1980 –)

(Dr., Kimya, Biyomühendislik)

Araştırma alanları arasında hücresel ve moleküler biyomühendislik, biyomedikal teknolojiler, biyobenzer sistemler, mikroakışkan tanılama cihazlarının geliştirilmesi, ilaç taraması, rejeneratif tıp ve biyoteknolojik uygulamalar yer alıyor. Yapay hücre zarı ve ilaç taraması üzerine yaptığı çalışmaları ile 2014'te UNESCO-Loreal "Umut Vaat Eden Genç Bilim Kadını" ödülüne layık görüldü ve MIT Technology Review dergisinin her sene seçtiği "35 Yaş Altı Yenilikçiler Listesi"nde yer aldı. Çalışmalarına İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde devam ediyor.

Asuman Baytop (1920 – 2015)

(Prof. Dr., Botanik ve Eczacılık)

İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Herbariyumu ve Farmasötik Botanik Anabilim Dalının kurucusudur. Türkiye florası üzerine başarılı çalışmalar yürüterek 8 yeni bitki türü ve 3 yeni alttür keşfetti. Bitkisel örnekleri anatomik olarak belirleyip tespit etmeye yönelik bir atlas hazırladı. 1999'da TÜBİTAK Üstün Hizmet Ödülü aldı.

Asuman Ünügür Müftüoğlu (1926 – 2018)

(Prof. Dr., Tıp, Hematoloji ve İmmünoloji)

Türkiye'ye ilk kez immünofloresans yöntemini getirip uyguladı, hematoloji ve immünoloji bilim dallarına uluslararası düzeyde katkı sağladı ve ülkemizdeki ilk immünoloji ana bilim dalını kurdu. Türk İmmünoloji Derneğinin de kurucu başkanıdır. İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa'da çalışırken Hodgkin hastalığında görülen geç aşırı duyarlılık bozukluğu üzerine yaptığı araştırması büyük ilgi gördü. 1998'de TÜBİTAK Üstün Hizmet Ödülü aldı.

Asuman Özdağlar Acemoğlu (1974 –)

(Prof. Dr., Elektrik Elektronik Mühendisi)

Massachusetts Institute of Technology’de (MIT) Elektrik Mühendisliği ve Bilgisayar Bilimleri Bölümü Başkanı’dır. Aynı üniversitenin Enformasyon ve Karar Sistemleri Laboratuvarında ve Operasyonel Araştırma Merkezinde optimizasyon teorisi ve algoritmaları, oyun teorisi ve ağlar alanında yaptığı çalışmalar ile ülkemizi yurt dışında başarılı bir şekilde temsil ediyor.

Ayhan Okçuoğlu Çavdar (1930 – 2019)

(Prof. Dr., Tıp, Pediatrik Onkoloji ve Hematoloji)

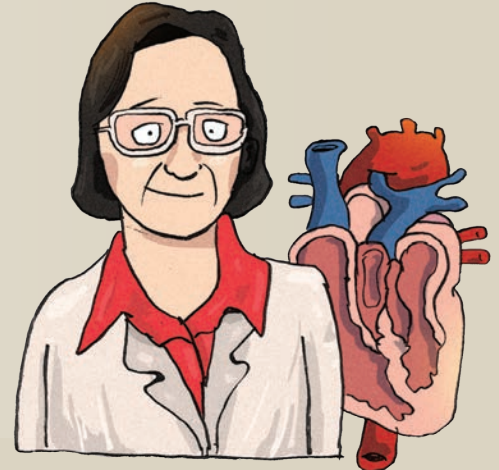
Pedriatrik onkoloji alanını ülkemizde bir bilim dalı olarak tanıtan ilk kişidir. 1976 TÜBİTAK Bilim Ödülü’nün sahibidir. Araştırma alanları arasında çocukluk çağı akut lösemileri, çocukluk çağı lenfomaları, eser elementler, anormal hemoglobinler ve thalassemia yer alır. Ülkemizde sık görülen özel bir AML tipini ayrıca, çocuklarda ve gebe kadınlarda çok sayıda hastalığa (thalassemia, orak hücre kansızlığı, Hodgkin hastalığı ve diğer habis kan hastalıkları) eşlik eden çinko eksikliğini tanımladı. Türkiye’de yeni ilaç ve tedavi protokollerinin çoğu ilk kez kendisinin gözetiminde uygulandı.

Aylin Yıldırım (1970 –)

(Prof. Dr., Tıp, Kardiyoloji)

Uzmanlık alanları içinde girişimsel kardiyoloji (koroner anjiyografi, kalp kateterizasyonu, koroner girişimler, stent, damardan pıhtı çıkarma, damar içi akım ve basınç ölçümü, damar içi ultrason), akut koroner sendromlar, miyokart enfarktüsü, kalp kapak hastalıkları, lipit bozuklukları (kolesterol ve trigliserid yüksekliği) ve hipertansiyon bulunuyor. Çalışmalarını Başkent Üniversitesinde sürdürüyor.

Aysima Altınok (1929 –)

(Prof. Dr., Beyin Cerrahisi)

İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesinde eğitimini tamamladıktan sonra Türkiye'nin ilk kadın beyin cerrahisi olarak kariyerine başladı. Türkiye'de ilk Nöroşirürji Cemiyeti kurucuları arasında yer aldı. 1990'da Sağlık Bakanlığı tarafından yılın en başarılı uzman hekimi seçildi.

Ayşe Afet İnan (1908 – 1985)

(Prof. Dr., Sosyoloji ve Tarih)

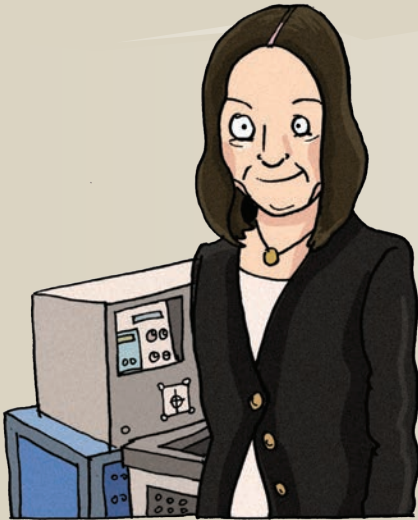
Türkiye'nin ilk kadın tarihçilerindendir. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde ilk Türk Devrim Tarihi kürsüsünü kurdu ve uzun yıllar Türk Tarih Kurumunun başkanlığını yaptı. Türk Tarihinin Ana Hatları, Türkiye Halkının Antropolojik Karakterleri ve Türkiye Tarihi, Eski Mısır Tarihi ve Medeniyeti gibi tarih ve sosyoloji alanında önemli eserler yayımladı.

Ayşe Erdem Şenatalar (1954 –)

(Prof. Dr., Kimya ve Metalürji Mühendisi)

Zeolitlerin sentezi, zeolit ince film ve kaplamalarının hazırlanması ve uygulama alanlarının geliştirilmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2002'de TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. Çalışmalarına İstanbul Teknik Üniversitesinde (İTÜ) devam ediyor.

Ayşe Erzan (1949 –)

(Prof. Dr., Fizik)

İstatistiksel fizik alanında önemli çalışmalar yaptı. Başlıca çalışma konuları hâl değişimleri, karmaşık sistemler ve sistem biyolojisidir. 1997’de TÜBİTAK Bilim Ödülü’nü, 2003 yılında L’Oreal-UNESCO Avrupa Kıtası “Kadın ve Bilim” Ödülü’nü, Akdeniz bölgesinde bilimin algılanışına katkıları için de 2010 yılında Rammal Ödülü’nü aldı.

Ayşe Mühibbe Darga (1921 – 2018)

(Prof. Dr., Arkeoloji ve Dil Bilimci)

Türkiye’nin ilk kadın arkeologlarından olup hiyeroglif ve çivi yazısı konusunda dünyanın en iyi uzmanlarından. Türkiye’de birçok kazı çalışması yürüttü ve Anadolu uygarlıkları üzerine başarılı çalışmalar yaptı. Hitit kaynaklarını kullanarak kaleme aldığı en ünlü eserleri Eski Anadolu’da Kadın ve Hitit Mimarlığı’dır.

Ayşenur Büyükgöze Kavas (1982 –)

(Doç. Dr., Eğitim Bilimleri, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık)

Kariyer psikolojik danışmanlığı alanında çalışma psikolojisi kuramı çerçevesinde kariyer uyumluluğu, çalışma iradesi ve sosyal bilişsel kariyer kuramı çerçevesinde kariyer karar verme öz yeterliği ve kariyer kararsızlığı konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019’da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Ayten Arcasoy (1929 – 2016)

(Prof. Dr., Tıp, Pediatrik Onkoloji ve Hematoloji)

Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesinde, Pediatrik Hematoloji ve Onkoloji, Çinko Eksikliği ve Tedavisi Araştırma Ünitelerinin kurulmasına öncülük etti. Türk toplumunda başta Hemoglobin J Ankara olmak üzere çok sayıda anormal hemoglobini tespit etti. Talasemi ve hemoglobinopati hastalıklarının önlenmesi konusunda, 1993 yılında TBMM'den "Kalıtsal Kan Hastalıkları ile Mücadele" kanununun geçmesini sağladı. 1998'de TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

Bahar Güntekin (1977 –)

(Prof. Dr., Biyofizik)

Parkinson ve Alzheimer gibi hastalıklarda beynin elektroensefalografi (EEG) sinyallerinin değişimini biyofiziksel yöntemleri kullanarak incelenmesi ve hastalık öncesi belirtilerin araştırılması üzerine çalışıyor. Kognitif sinir bilimi alanındaki başarılı çalışmalarından dolayı 2015'te TÜBA Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü'nü aldı.

Banu Onaral (1953 –)

(Prof. Dr., Biyomedikal Mühendisi)

Dünyanın ilk biyomedikal mühendislerinden olup ABD'deki Drexel Üniversitesi, Biyomedikal Mühendisliği, Bilimleri ve Sağlık Sistemleri Fakültesinin kurucu dekanıdır. İşlevsel optik beyin görüntüleme, ultrason ve optik yoğunluklu biyomedikal sinyal işlemciliği ve kompleks sistemler ağırlıklı bilgi ve sistem mühendisliği alanlarında çalışmalarını sürdürüyor. Üniversite laboratuvarlarında geliştirilen biyomedikal teknolojilerin hızla ticarileşmesi konusunda "Çevrimsel Araştırma" ve "Girişimci Teknoloji Aktarımı" akımının öncülerindedir.

Bedia Akarsu (1921 – 2016)

(Prof. Dr., Felsefe)

Türkiye’de felsefenin gelişmesine öncülük eden isimlerden birisidir. İstanbul Üniversitesi, Felsefe Bölümünde yaptığı dil, kültür ve ahlak felsefesi çalışmalarıyla tanınır. Felsefe terimlerinin Türkçeleştirilmesi çalışmalarında etkin rol aldı.

Berrak Yeğen (1959 –)

(Prof. Dr., Tıp, Fizyoloji)

Başlıca çalışma alanları gastrointestinal motilite, inflamasyon, stres ile inflamasyon ilişkisi, gastrointestinal peptitlerin biyolojik etkileri, deney hayvanının etik kullanımı ve tıp eğitiminde güncel yönelimlerdir. Tıp bilimine yaptığı katkılardan dolayı pek çok ödülü bulunuyor. Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı Başkanı olarak çalışmalarına devam ediyor.

Betül Gözel Ulusal (1973 –)

(Prof. Dr., Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi)

Fareden fareye gerçekleştirdiği ilk yüz nakli operasyonu ile dünya tıp literatürüne geçen Türk doktorudur. Fareden fareye damar, sinir ve saç derisi naklederek, ölü bir insandan yaşayan insana yüz naklinin önünü açtı. Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Betül Kaçar (1984 –)

(Prof. Dr., Astrobiyoloji)

Harvard Üniversitesi ve NASA Astrobiyoloji Enstitüsünde astrobiyolog olarak görev yapıyor. NASA Genç Araştırmacı ve NASA Astrobiyoloji Enstitüsü ve NASA Egzobiyojoloji Araştırmacı ödüllerini aldı. Araştırmaları yeryüzünde kalıntı bırakan mikro boyuttaki canlıların biyolojik yapısını anlamak üzerine olup laboratuvarında canlandırdığı geçmişe dair biyolojik yaşamı, güneş sistemi ve dışındaki gezegenlerden elde edilen veriler ile karşılaştırıyor ve yaşamın evrendeki izlerini sürüyor.

Burcu Özsoy (1976 –)

(Doç. Dr., Jeodezi-Fotogrametri Mühendisliği)

Antarktika deniz buzunun uzaktan algılanması konusu üzerinde çalışıyor. Türkiye'nin ilk kutup araştırma merkezi olan İstanbul Teknik Üniversitesi, Kutup Araştırmaları Uygulama Araştırma Merkezinde görev yaptı. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayesinde ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İTÜ PolReC koordinasyonunda birinci, ikinci ve üçüncü Türk Antarktika Seferlerine önderlik etti. 2019 yılından beri TÜBİTAK Kutup Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü'nü yürütüyor.

Canan Dağdeviren (1985 –)

(Prof. Dr., Fizik Mühendisi)

Piezoelektrik malzemeleri (üzerine bir basınç, kuvvet uygulandığı zaman bu basınçtan elektrik enerjisi üretebilen malzemeler) insan organlarının üzerine yerleştirilerek organların hareketini elektrik enerjisine çeviren cihazların mucididir. Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır. Medikal teknoloji alanında çalışarak pilsiz çalışan giyilebilir bir kalp çipi (PZT MEH) ve cilt kanserini teşhis eden bir cihaz geliştirdi. Çalışmaları nedeniyle birçok ödüle layık görüldü.

Çiğdem Kağıtçıbaşı (1940 – 2017)

(Prof. Dr., Psikoloji)

Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümünün kurucusudur. Çocuğun aile içindeki değerini araştırarak insan gelişimi ve aile arasındaki etkileşimi kültürlerarası bir bakış açısıyla inceledi. Bu bağlamda geliştirdiği "kültürlerarası benlik ve aile modeli" ile ülkemizde sosyal psikolojide çığır açtı. Anne Çocuk Eğitim Vakfı'nın (AÇEV) kuruluşuna öncülük etti. Kız çocuklarının eğitimi ve kadının toplumsal konumunun güçlendirilmesi konusunda daima öncü oldu. 2011 TÜBİTAK Bilim Ödülü sahibidir.

Dilhan Ezer Eryurt (1926 – 2012)

(Prof. Dr., Astrofizik)

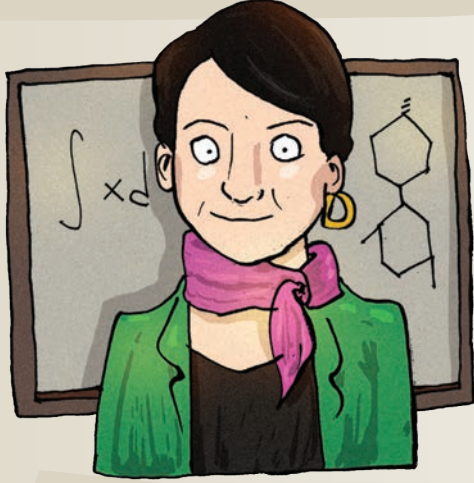
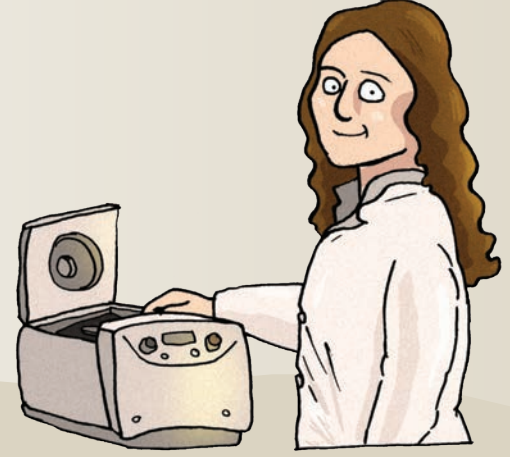
NASA'da çalışan ilk Türk bilim kadını. 1969'da Ay'a iniş projesine katkıları nedeniyle NASA'nın Apollo Başarı Ödülü'ne layık görüldü. ODTÜ Fizik Bölümünde Astrofizik Anabilim Dalını kurdu. Goddard Enstitüsünde yaptığı çalışmalar, Güneş hakkında o zamana kadar yanlış bilinen bazı gerçekleri ortaya çıkardı. Güneş'in parlaklığının oluşumundan bu yana gittikçe artmadığını, geçmişte çok daha parlak ve sıcak olduğunu ortaya koydu. 1977'de TÜBİTAK Bilim Hizmet ve Teşvik Ödülü ile ödüllendirildi.

Duygu Sağ Wingender (1981 –)

(Doę. Dr., Tıbbi Biyoloji)

Kanserle m¼cadelede radyoterapi ve kemoterapi dışında kişinin kendi bağışıklık sistemini g¼c¼lendirip hastalığı yenmesini amağlayan imm¼noterapi alanında ęalıřmalar y¼r¼t¼yor. 2018 yılında Unesco-Loreal “Uluslararası Y¼kselen Yetenek” ¼d¼l¼n¼ kazandı. İzmır Biyotıp ve Genom Merkezi ve Dokuz Eyl¼l niversitesinde ęalıřmalarına devam ediyor.

Ebru Kaya (1981 –)

(Doę. Dr., Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi)

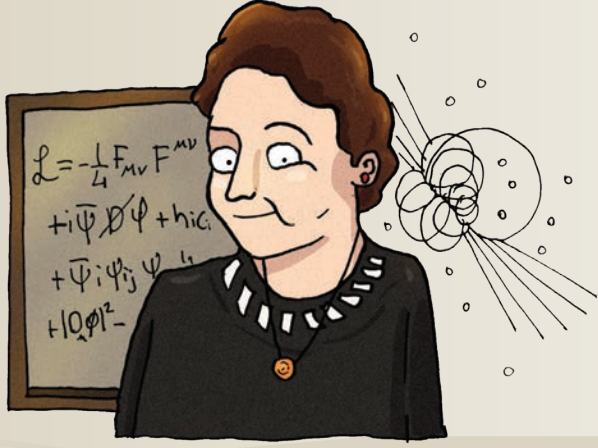
Boęazięi Üniversitesi, Eğitim Fak¼ltesinde ęalıřmalarını y¼r¼t¼yor. Fen eğitimi alanında arg¼mantasyon, bilimin doğası, kimya felsefesi ve kavramsal değişim konularındaki uluslararası d¼zeyde üst¼n nitelikli ęalıřmaları nedeniyle 2017’de T¼BİTAK Teşvik ¼d¼l¼ aldı.

Emine lk¼ Sarıtaş (1980 –)

(Dr. ¼ęretim yesi, Elektrik-Elektronik M¼hendisi)

Bilkent Üniversitesi, Elektrik ve Elektronik M¼hendislięinde ve Ulusal Manyetik Rezonans Araştırma Merkezinde (UMRAM) ęalıřmalarını y¼r¼t¼yor. Biyomedikal g¼r¼nt¼leme alanında manyetik rezonans g¼r¼nt¼leme (MRG) ve manyetik paręacık g¼r¼nt¼leme (MPG) konularındaki uluslararası d¼zeyde üst¼n nitelikli ęalıřmaları nedeniyle 2019’da T¼BİTAK Teşvik ¼d¼l¼ aldı.

Engin Arık (1948 – 2007)

(Prof. Dr., Parçacık Fiziği)

Deneysel yüksek enerji fiziği alanında yaptığı başarılı çalışmaları ve toryum madeninin enerji sorununa temiz ve ekonomik bir çözüm olabileceği yönündeki görüşleri ile tanındı. “Türk Ulusal Hızlandırıcı Merkezi Teknik Tasarım ve Test Laboratuvarı Kuruluşu” başlıklı projesinin toplantısına katılmak için çıktığı seyahatte geçirdiği uçak kazası sonucu hayatını kaybetti. Akademik çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi, Fizik Bölümünde yürütüyordu.

Esin Kâhya (1941 –)

(Prof. Dr., Bilim Tarihi ve Felsefesi)

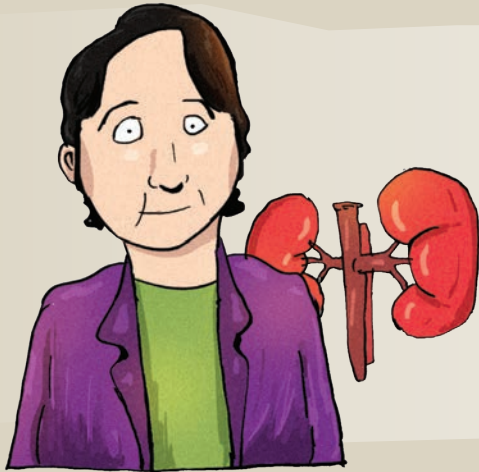
Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Felsefe Bölümü emekli öğretim üyesidir. Bilim tarihi alanında, doğa bilimleri ve tıp tarihi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK, 2019 Yılı Prof. Dr. Fuat Sezgin Bilim Tarihi Ödülü'ne layık görüldü. Yirmiden fazla kitabı ve 100'den fazla makalesi bulunan Prof. Dr. Esin Kâhya'nın en önemli çalışmaları arasında İbn-i Sinâ'nın 1014 yılında kaleme aldığı El Kânun Fi't-Tıb kitabının çevirisi yer alıyor.

Fatma Nurhan Özdemir (1963 –)

(Prof. Dr., İç Hastalıkları)

Özellikle nefroloji, böbrek nakli ve iç hastalıkları konularında başarılı çalışmalara imza attı. Ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde birçok makalesi yayımlandı. Çalışmalarını Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Nefroloji Servisinde sürdürüyor.

Ferhunde Öktem (1950 –)

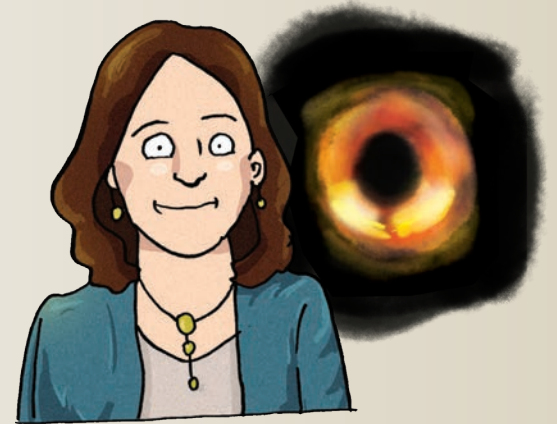
(Prof. Dr., Klinik Psikolog)

Hacettepe Üniversitesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı emekli öğretim üyesi ve Türk Psikologlar Derneğinin kurucu üyesidir. Üstün yetenekli çocukların eğitimi, korunmaya muhtaç çocuklar, yasayla sorun yaşayan çocuklar, engelli ve otizmli bireyler, zararlı alışkanlıklar ve madde bağımlılığı ile mücadele, çocuk ihmal ve istismarını önleme, okulda ve sporda şiddetin önlenmesi, eğitim sistemleri, sorunları ve çözüm yolları, çocuk, genç ve ana babalara yönelik eğitimler çalışma alanları içerisinde yer alıyor.

Feryal Özel (1975 –)

(Prof. Dr., Astrofizik)

Karadelikler, nötron yıldızları ve teorik astrofizik üzerine çalışıyor. Columbia, Harvard ve Princeton gibi üniversitelerde, İsviçre'nin Cenevre kentindeki CERN'de, Danimarka'daki Neils Bohr Enstitüsünde ve NASA'da çalıştı. 2003 yılında dünyanın en tanınmış bilim insanları ile birlikte "Büyük Fikirler" listesine girdi. Karadelikleri görüntüleme üzerine çalışan çok sayıda proje ekibi ile birlikte farklı teleskoplardan elde edilen milyonlarca veriyi birleştirerek 2019'da bir karadelik fotoğrafı elde etmeyi başardı. Olay Ufku Teleskobu ekibi ile birlikte Breakthrough Ödülü'nü aldı. Çalışmalarına Arizona Üniversitesinde devam ediyor.

Figen Söylemezoğlu (1950 –)

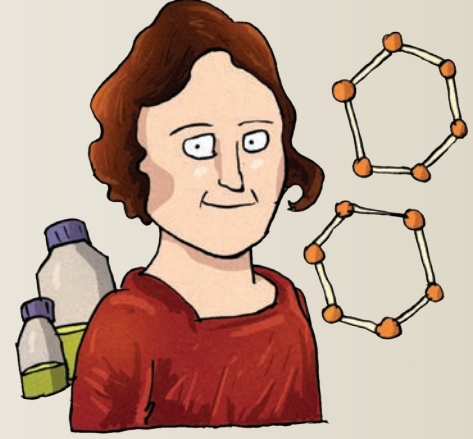
(Prof. Dr., Tıp, Patoloji)

Nöropatoloji alanında uzmandır. Sinir sistemi tümörleri, epilepsi patolojisi ve göz tümörleri üzerine başarılı çalışmalar yürütüyor. 2005'te Hacettepe Üniversitesi Bilim Ödülü'nü aldı. Dünya Sağlık Örgütü'nün merkezi sinir sistemi tümörlerinin yeniden sınıflandırılması için yapılan çalışmasına katılan tek Türk bilim kadınıdır. Çalışmalarını Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalında sürdürüyor.

Filiz Kuralay (1978 –)

(Doç. Dr., Kimya)

Polimer, nanomalzeme ve nanokompozit modifiye elektrotlar kullanılarak çeşitli analitlerin tayinine yönelik hızlı, duyarlı ve ekonomik elektrokimyasal biyosensörlerin tasarımı, ucuz ve temiz enerji sağlama amacıyla farklı biyoyakıt hücrelerinin hazırlanması, kontrollü ilaç salımında ve analit tayininde sensör amaçlı kullanılabilen nano/mikromotorların sentezlenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2017'de TÜBİTAK Teşvik Ödülü kazandı.

Gönül Hiçsönmez (1937 –)

(Prof. Dr., Tıp - Pediatrik Onkoloji)

Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Hastalıkları Bölümünde çalıştı. Kariyeri boyunca erken yaşta çocuklarda görülen kan hastalıkları hakkında araştırmalar yaptı. Lösemnin bir tipi olan Akut Miyeloblastik Lösemi (AML) hastalığı için yeni bir tedavi yöntemi geliştirdi. Lösemnin mekanizmasını anlamaya yönelik hücre düzeyindeki temel katkıları ve yüksek doz steroid tedavisi ile lösemik hücreyi normal hücreye dönüştürme konusunda yenilik getiren uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 1999'da TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

Gül Günaydın (1981 –)

(Doç. Dr. Öğretim Üyesi, Psikoloji)

Araştırma alanları arasında sosyal psikoloji, kişilerarası ilişkiler, bağlanma, duyarlılık ve ilk izlenimler gibi konular yer alır. Sosyal psikoloji alanında, kişilerarası ilişkiler konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019'da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Sabancı Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Güliz Nigâr Güncü (1978 –)

(Prof. Dr., Periodontoloji)

Periodontoloji alanında kişiselleştirilmiş ağız sağlığı yaklaşımları oluşturabilmek adına, hasta başı tanı kitlerinin klinik ortamda kullanılabilmesi hedefine yönelik olarak periodonditis ve periimplantitis patogenezlerinde rol oynayan biyobelirteçlerin saptanması konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019'da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı.

Halet Çambel (1916 – 2014)

(Prof. Dr., Arkeoloji)

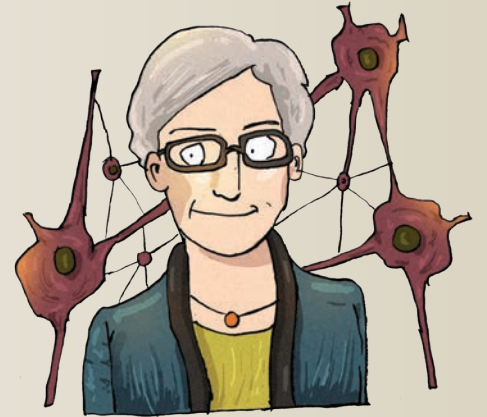
Ünlü Alman dilbilimci ve arkeolog Helmuth Theodor Bossert ile birlikte, Akdeniz Bölgesi'nde bir Geç Hitit kalesi olan Karatepe'de yaptıkları kazı sırasında Fenike dili ve Hitit hiyeroglifleri ile yazılmış çift dilli yazıtlar buldu ve Fenike dilinin yardımıyla Hitit hiyerogliflerinin çözülmesinde önemli başarılar elde etti. Karatepe'de ortaya çıkarılan arkeolojik buluntuların restorasyonu, korunması ve sergilenmesi için Türkiye'nin ilk açık hava müzesinin kurulmasına önyak oldu. Arkeometri yöntemlerinin ülkemizde de uygulanmasına katkı sağladı. Ayrıca, 1936 Berlin Yaz Olimpiyatları'nda Türkiye'yi eskrim dalında temsil eden ilk Türk kadın sporculardan bir tanesidir.

Hayrunnisa Bolay Belen (1964 –)

(Prof. Dr., Tıp, Nöroloji)

İngiltere'de nöroradyoloji ve nöropatoloji üzerine çalıştı, Harvard Üniversitesinde migren baş ağrısı üzerine deneysel ve klinik alanda araştırmalar yaptı. 2002 yılında *Nature Medicine*'de yayımlanan çalışması ile kortikal yayılan depresyon dalgalarının migren baş ağrısını nasıl tetiklediğinin anlaşılmasını sağladı. Ağrı mekanizmalarının aydınlatılmasına odaklanan deneysel ve klinik çalışmalarına Gazi Üniversitesi bünyesinde devam ediyor. Migren baş ağrısı ve beyin damar hastalıkları konularında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2004'te TÜBİTAK Bilim Teşvik Ödülü aldı.

Hülya Kayserili Karabey (1960 –)

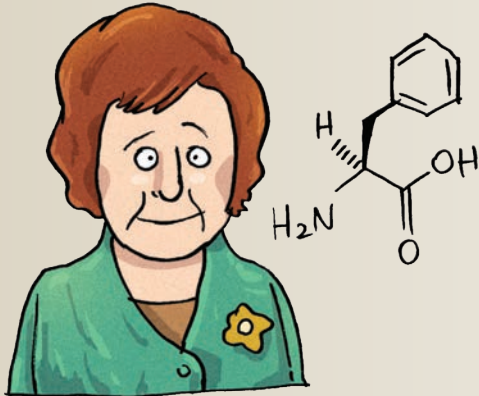
(Prof. Dr., Tıbbi Genetik)

İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesinde çalıştığı yıllarda nadir hastalıklar üzerine yoğunlaşarak uzuvlarla ilgili anomaliler üzerine yaptığı başarılı çalışmasıyla tıp dünyasına önemli katkılar sağladı. Özellikle akraba evliliklerinden doğan çocuklardaki genetik bozukluklarla ilgili önemli çalışmaları bulunuyor. Koç Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik Bölümünde çalışmalarını sürdürüyor.

Hülya Şenkon (1941 – 2008)

(Prof. Dr., Matematik)

Türkiye’de transandant sayılar teorisi konusunda çalışan ilk doktoralı kadın matematikçidir. Birçok makale ve iki ciltlik Soyut Cebir Dersleri kitabını yayımladı. İstanbul Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi ve Hava Harp Okulu başta olmak üzere birçok üniversitede dersler verdi. Türk Matematik Derneği Genel Sekreterliği görevini yürüttü.

İmran Özalp (1934 –)

(Prof. Dr., Tıp, Pediatri Metabolik Hastalıklar)

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi bünyesinde kurduğu üniteye çocuk metabolik hastalıkları teşhisi için laboratuvar metotları geliştirmesi, riskli çocuklar için kalıtsal metabolik hastalıkları yönünde sistemik tarama ve inceleme disiplini yerleştirmesi ve Fenilketonüri hastalığının ulusal sağlık politikası içinde önem kazanmasını sağlayan Ulusal Fenilketonüri Tarama Programı’nı başlatması nedeniyle 1997’de TÜBİTAK Üstün Hizmet Ödülü aldı.

İmren Hatay Patır (1983 –)

(Prof. Dr., Kimya, Biyoteknoloji)

Kimya, sıvı-sıvı ara yüzey elektrokimyası, kataliz ve yenilenebilir enerji alanlarında oksijen indirgenmesi, hidrojen üretimi, geçiş metal nanoparçacıklarını içeren ucuz ve verimli katalizör geliştirilmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2018’de TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Ayrıca, 2016’da TÜBA-Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü’nü almıştı.

Jale İnan (1914 – 2001)

(Prof. Dr., Arkeoloji)

Türkiye’nin ilk kadın arkeoloğudur. Uzun yıllar devam eden programlı kazılarla Perge ve Side antik kentlerinin gün ışığına çıkarılmasına ve ortaya çıkartılan tarihi eserlerin sergilenmesi için Antalya ve Side müzelerinin kurulmasına katkı sağladı. Yayınladığı kitaplar Anadolu’nun Roma ve Erken Bizans dönemi hakkında çok önemli başvuru eserleri arasına girdi.

Kadriye Arzum Erdem Gürsan (1972 –)

(Prof. Dr., Eczacılık, Analitik Kimya)

Bilimsel araştırmalarını ilaç, enzim ve nükleik asitlere dayalı olan elektrokimyasal biyosensörlerin geliştirilmesi ve uygulanması alanında yürütüyor. 2001’de TÜBA-Üstün Başarılı Seçkin Genç Bilim İnsanı, 2006’da TÜBİTAK Teşvik ve 2015’te TÜBİTAK Bilim ödüllerine layık görüldü.

Kamile Şevki Mutlu (1906 – 1987)

(Prof. Dr., Tıp, Patoloji)

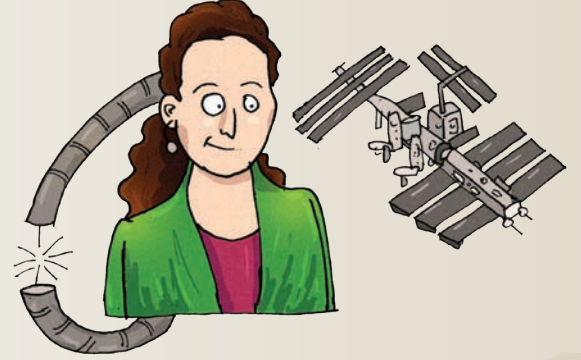
Türkiye’nin ilk kadın patoloji uzmanı ve ilk kadın tıp profesörüdür. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin kurucularındandır. 1934’te böbreküstü bezi medulla bölgesindeki kromaffin hücrelerinin sitoplazmalarındaki özel kromaffin granüllerini ortaya çıkaran yeni bir teknik geliştirdi. Bu teknik Şevki Metodu olarak literatüre geçti. Türkiye’nin ilk elektron mikroskobu laboratuvarı 1954 yılında onun yönetiminde bulunan Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Kürsüsünde açıldı. 1994’te TÜBİTAK Hizmet Ödülü’nü aldı.

Melahat Bilge Demirköz (1980 –)

(Prof. Dr., Fizik)

Uluslararası Uzay İstasyonu'nun üzerindeki Alfa Manyetik Spektrometresi deneyine katılarak, ülkemizdeki uzay radyasyonu çalışmalarını ODTÜ'de başlattı ve sonrasında uydularımız için uzay radyasyonu hesaplamaları üzerine çalışmalarına devam etti. İsviçre CERN'de ülkemiz adına çok büyük çalışmalara imza attı, uzay radyasyonu ve uzay fiziği konularında uluslararası başarılar elde etti. 2017'de Uluslararası UNESCO-L'Oreal Yükselen Yetenek Ödülü'ne layık görüldü.

Menemşe Kiremitçi Gümüşderelioğlu (1961 –)

(Prof. Dr., Kimya Mühendisi)

Hacettepe Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Kimyasal Teknolojiler Anabilim Dalında polimer teknolojisi, polimer üretimi, tıbbi ve biyolojik uygulamaları, biyoteknoloji, kontrollü ilaç salım teknolojisi, biyomalzemeler, doku mühendisliği alanlarında çalışmalarını sürdürüyor. 1997'de TÜBİTAK Bilim Teşvik Ödülü aldı.

Meral Beksaç (1956 –)

(Prof. Dr., Tıp, İç Hastalıkları ve Hematoloji)

1994 yılından başlayarak ülkemizde ilk defa kordon kanı kök hücrelerinin insan kullanımına girmesi, ilk kordon kanı nakli (1995), ilk akraba dışı kordon kanı nakli ve ilk-tek uluslararası akreditasyonu olan (FACT/NETCORD) Akraba Dışı Kordon Kanı Bankasını kurdu. Kalıntı hastalık ölçümünün tedavide gerekliliği konusunda ülkemizde öncül rol oynadı. Bu konuda yaptığı çalışmalardan dolayı ödüller aldı.

Muazzez İlmiye Çığ (1914 –)

(Prof. Dr., Sümeroloji, Arkeoloji, Tarih)

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Hititoloji Bölümünden mezun olduktan sonra İstanbul Eski Şark Eserleri Müzesi, Çivi yazılı Belgeler Arşivine uzman olarak atandı. Müzede çalıştığı yıllar boyunca meslektaşları ile birlikte müzenin deposunda bulunan Sümer, Akad ve Hitit dillerinde yazılmış on binlerce tableti temizleyip, sınıflandırıp numaralandırdı, 74.000 tableten oluşan çivi yazılı belgeler arşivini oluşturdu, 3000 tabletin kopyasını yapıp katalog hâlinde yayımladı.

Müfide Küley (1899 veya 1904 – 1995)

(Prof. Dr., Tıp)

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın hekimlerinden birisidir ve İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Kliniği, Gastroenteroloji Bölümünün kurucusudur. Zehirlenmeler, Sindirim Sistemi Hastalıkları, İç Hastalıklarında Diyetle Tedavi başlıklı kitapları yayımlandı. 1993 yılında kendisine İstanbul Üniversitesi tarafından onursal doktor payesi verildi.

Nalan Kabay (1962 –)

(Prof. Dr., Kimya Mühendisliği)

Ege Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Kimyasal Teknolojiler Ana Bilim Dalında çözücü emdirilmiş reçineler, elektrodiyaliz, iyon değiştirici reçinelerle sulardan toksik, iyon değiştirme, iyonların giderilmesi, reaktif polimerler ve tuzsuzlaştırma alanlarında çalışmalarını sürdürüyor. 2001'de mühendislik bilimleri alanında TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. İyon değiştirme ve ayırma yöntemiyle çevre alanında yaptığı bilimsel çalışmalardan dolayı 2012'de İngiltere'de bulunan Kimya Endüstrisi Topluluğunun İyon Değiştirme Ödülü'ne layık görüldü.

Naşide Gözde Durmuş (1985 –)

(Dr., Tıbbi Moleküler Biyoloji ve Genetik)

Nano ve mikro teknolojilerin kanser ve antibiyotik direnci gibi dünyayı tehdit eden sağlık problemleri üzerine uygulamaları alanında araştırmalar yapıyor. Hücrelerin manyetik özelliklerinden faydalanarak hastalıklı hücreleri tespit edebilen bir cihaz üzerinde çalışıyor. 2015 yılında MIT Technology Review dergisinin her sene seçtiği "35 Yaş Altı Yenilikçiler Listesi"nde yer aldı. İnsan Genom Projesi'nin yürütücülerinden biri olan Prof. Ronald W. Davis ile beraber araştırmalarını Stanford Üniversitesi Genom Teknoloji Merkezinde sürdürüyor.

Nermin Abadan Unat (1921 –)

(Prof. Dr., Sosyoloji)

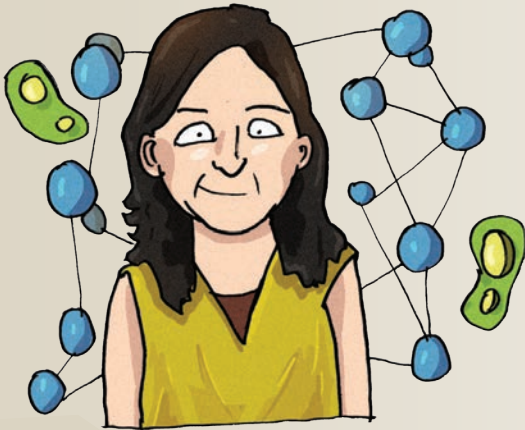
Siyaset sosyolojisi, kamuoyu, siyasal gelişme, uluslararası göç ve kadın konularında Türkçe, Almanca ve İngilizce makaleler ve kitaplar yayımladı. Yurt dışındaki göçmen Türk işçileri ve kadın sorunları konularıyla ilgili çalışmaları nedeniyle Alman Hükümeti tarafından “Yüksek Liyakat” nişanı aldı. Ankara Üniversitesinde Siyasal Davranış kürsüsünü kurdu. Araştırmalarından dolayı yurt içi ve yurt dışında çeşitli ödüller aldı.

Nurcan Tunçbağ (1983 –)

(Doç. Dr., Hesaplamalı Biyoloji ve Biyoinformatik)

ODTÜ Enformatik Enstitüsü, Sağlık Bilişimi Bölümünde hesaplamalı biyoloji ve biyoinformatik alanlarında çalışıyor. Kompleks biyolojik sistemlerin bilgisayar modellerini yaparak kanser gibi hastalıkların oluşumunun anlaşılmasına katkı sağlıyor. 2015 yılında Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanı, 2018 UNESCO-L’Oreal Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek ve 2019’da UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenek ödüllerini aldı.

Nurhan Özlü Sıcakkan (1981 –)

(Doç. Dr., Moleküler Biyoloji ve Genetik)

Hücre ve moleküler biyoloji ve kanser biyolojisi alanlarında hücre bölünmesi ve mitotik kinazların rolü konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019’da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Koç Üniversitesi Translasyonel Tıp Araştırma Merkezinde çalışmalarına devam ediyor.

Nükhet Harmancıoğlu Gür (1994 –)

(Doç. Dr., İşletme, Pazarlama)

Stratejik pazarlama ve inovasyon yönetimi alanlarında rekabet iş birliği dualitesinin pazarlama ve inovasyona etkisi ve finansal sonuçları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019'da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Koç Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Hatice Nüzhet Gökdoğan (1910 – 2003)

(Prof. Dr., Astronomi)

Türkiye'nin ilk kadın gökbilimcisi ve ilk kadın dekanı. Türkiye'de astronomi öğretiminin ve astrofizik araştırmalarının örgütlenmesine katkıda bulundu. İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi dekanlığı yaptı. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Astronomi Kürsüsünün ilk Türk Doçenti ve Fen Fakültesi kayıtlarındaki bir numaralı doktora tezinin sahibidir. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevinin kurulmasında önemli rol oynadı.

Özlem Keskin Özkaya (1972 –)

(Prof. Dr., Kimya Mühendisi)

Hesaplamalı biyoloji, hücre içindeki etkileşimler, protein yapıları, protein etkileşimleri ve hücre içindeki yolların modellenmesi konularında çalışıyor. 2012 TÜBİTAK Bilim Ödülü ve 2009 TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü sahibidir. Koç Üniversitesi, Kimya ve Biyoloji Mühendisliği Bölümünde çalışmalarına devam ediyor.

Özlem Türeci (Prof. Dr., Tıp, Onkoloji)

Dünyanın önde gelen kanser araştırmacılarındandır. Araştırmalarının odak noktası, hematolojik olmayan kanserler için immünoterapötik ilaç hedeflerinin tanımlanması, antikor geliştirilmesi ve aşı bazlı tedavilerin belirlenmesidir. Tümör antijenlerinin karakterizasyonu için SEREX (Serological Analysis of Expression cDNA Libraries) teknolojisini geliştirdi. Çalışmalarına Almanya’da devam ediyor.

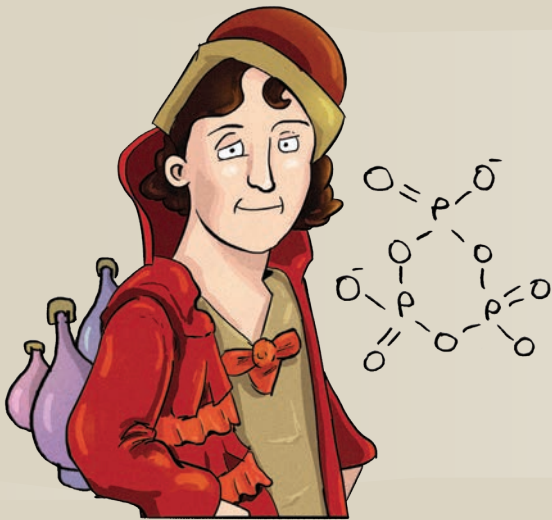
Paris Pişmiş (1912 – 1999) (Prof. Dr., Matematik ve Astronomi)

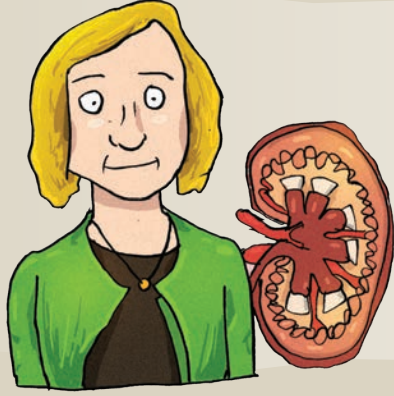
İstanbul Üniversitesi Matematik Bölümünü bitiren ilk kadındır. Yıldız kümeleri, galaksilerin spiral yapısının oluşumu ve galaksilerin dönmesi konularında çalıştı. Meksika, Pueblo’da yeni kurulan Tonantzínla Gözlemevinin kuruluşunda bulundu. Meksika’nın ilk astronomlarının yetişmesinde emeği geçmiş bir bilim insanıdır. 1965’te yeni yıldız kümeleri keşfetti. 23 tane yıldız kümesi onun isminden ötürü “PIS” adıyla anılır. 1969 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesinde altı ay boyunca ziyaretçi araştırmacı olarak görev yaptı. Türkiye’ye sık sık gelerek Ege Üniversitesi Astronomi Topluluğunun kurulmasında da rol aldı.

Remziye Hisar (1902 – 1992) (Prof. Dr., Kimya)

Türkiye’de çağdaş bilimin ve kimya mesleğinin ilk kadın öncülerindendir. Darülfünun’da fen bilimleri eğitimi alan ilk kadınlardandır ve Sorbonne Üniversitesinden doktora derecesiyle mezun olan ilk Türk kadındır. Ünlü fizikçi Feza Gürsey’in ve psikiyatrist Deha Gürsey’in annesidir. 1991’de TÜBİTAK Hizmet Ödülü aldı.

Rezan Topaloğlu (1957 –)

(Prof. Dr., Tıp, Nefroloji)

TÜBİTAK NATO bursuyla İngiltere’de kronik böbrek yetmezliği, transplantasyon ve sistemik lupus eritematozis konularında çalıştı. 1998’de, ekibiyle beraber, Ailevi Akdeniz Ateşi konusunda TÜBİTAK Araştırma Ödülü’nü aldı. 2002 yılında Avrupa Pediatrik Nefroloji Kurumu (ESPN) araştırma ödülünü aldı.

Sabiha Rıfat Gürayman (1910 – 2003)

(Yüksek İnşaat Mühendisi)

Türkiye’nin ilk kadın inşaat mühendisidir. Anıtkabir’in inşaatında kontrol şefi olarak görev yaptı. Fenerbahçe Spor Kulübü’nün ilk kadın voleybolcusudur. Ankara’nın Beypazarı ilçesinde Kemer Köprüsü’nün inşaatında çalışması nedeniyle köprü yöre halkı tarafından “Kız Köprüsü” olarak isimlendirildi.

Sabiha Cura Özgür (1922 – 2011)

(Prof. Dr., Tıp, Pediatri)

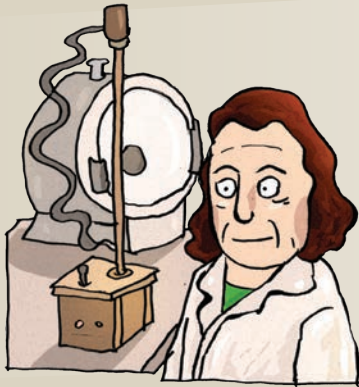
Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesinde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğini kurdu. 1974’te Beslenme ve Metabolizma Hastalıkları alanında yan dal uzmanlığı aldı. Türkiye’de sosyal pediatriinin kurulmasında ve çocukların bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal sağlığını korumak konusunda önemli çalışmalar yaptı. Sosyalizasyon hizmetlerinin gelişmesinde öncülük etti. 1989’da TÜBİTAK Hizmet Ödülü aldı.

Sabire Aydemir (1910 – 1991)

(Veteriner Hekim)

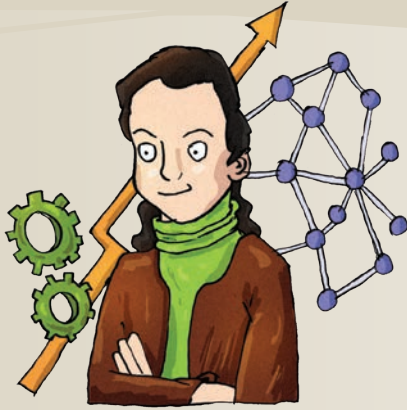
Türkiye’nin ilk kadın veteriner hekimidir. 1937 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesinden mezun oldu. Ankara Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünde bakteriyoloji dalında çalışarak bakteriyoloji uzmanı unvanını elde etti. Bakteriyolog veteriner hekim olarak İstanbul Pendik Bakteriyoloji ve Araştırma Enstitüsü ve Ankara Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsünde çalıştı.

Safiye Ali (1894 – 1952)

(Tıp Doktoru)

Türkiye'nin ilk kadın tıp doktoru. İstanbul'da beş yıl doktorluk yaptı, ayrıca karşılıksız olarak anne-bebek-çocuk sağlığına önemli hizmetlerde bulundu. Ayrıca, Amerikan Koleji bünyesinde açılan ilk kız tıp okulunda jinekoloji ve obstetrik dersleri vererek kızlara tıp eğitimi veren ilk kadın öğretim üyesi olarak tarihe geçti.

Seda Ertaç Güler (1979 –)

(Doç. Dr., Ekonomi)

Deneysel ekonomi alanında ekonomik kararlarda cinsiyet farkları, performans geribildiriminin özgüven ve çalışma motivasyonuna etkileri, eğitim ekonomisi, ekonomik davranışın beyin aktivitesi ile ilişkisi (nöroekonomi) temel konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2017'de TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Koç Üniversitesinde çalışmalarına devam ediyor.

Sema Birler (1965 –)

(Prof. Dr., Veterinerlik, Klinik Bilimler)

Türkiye'nin ilk klon kuzuları olan "Oyalı" ve "Zarife"nin klonlandığı projenin lideridir. Somatik hücre ve embriyonik klonlama çalışmalarını ülkemizde başarıyla gerçekleştiriyor. Ayrıca, veteriner dölerme ve suni tohumlama, reproduktif biyoteknoloji, gamet ve embriyo saklanması, embriyonik kök hücre teknolojisi, transgenik hayvan üretimi, hayvanlarda in vitro üretim alanlarında da araştırmalar yapmaktadır. Ulusal ve uluslararası birçok ödülü ve projesi bulunuyor.

Semahat Geldiay (1923 – 2002)

(Prof. Dr., Zooloji)

Böcek endokrinolojisi konulu araştırmalarıyla tanınır. Böcekler üstünde yaptığı deneyler, hayvan davranışlarını kontrol eden mekanizmanın temelinde, beyindeki nörosekresyon hücrelerinin bulunduğunu gösterdi. Alanında ilk olan bu çalışma, çok sayıda atf aldı. Sonraki yıllarda da kendi alanında buluşlarını sürdürdü. 1975'te TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. TÜBA Onur Üyesidir.

Sevil Atasoy (1949 –)

(Prof. Dr., Adli Tıp, Biyokimya, Kriminalistik, Kriminoloji)

Olay yeri inceleme, kriminal laboratuvarlarının gelişmesi ve DNA analizlerine katkısı nedeniyle ulusal ve uluslararası birçok ödül aldı. Birleşmiş Milletler Uluslararası Uyuşturucu Kontrol Kurulu üyeliği yaptı ve kurulun başkanlığını üstlendi. İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde araştırmalar yaptı. Üsküdar Üniversitesi, Şiddet ve Suçla Mücadele Uygulama ve Araştırma Merkezinde çalışmalarına devam ediyor.

Seza Özen (1959 –)

(Prof. Dr., Pediatrik Romatoloji)

1993'te Eczacıbaşı Tıp Teşvik Ödülü, 1996'da Hacettepe Üniversitesi Bilim Teşvik Ödülü, Ailevi Akdeniz Ateşi çalışmaları nedeniyle 1998'de TÜBİTAK Teşvik Ödülü ve 2010'da TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında pediatrik romatoloji alanındaki başarılı çalışmalarına devam ediyor.

Sezen Arat (1966 –)

(Prof. Dr., Tarımsal Biyoteknoloji)

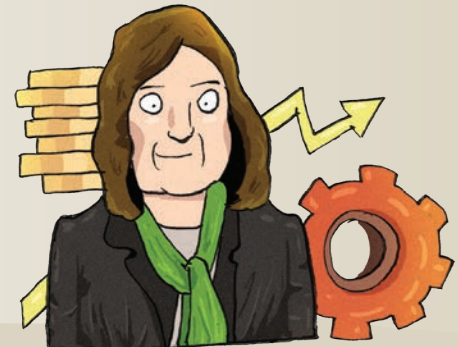
Türkiye'nin ilk klon Anadolu Boz sığırları olan "Efe", "Ece" ve "Ecem" in üretildiği projenin lideridir. Sayıları gittikçe azalan yerli sığır ırklarının klonlama teknolojisi ile üretilebilme olanaklarını araştırıyor. Ayrıca, reproduktif biyoteknoloji, embriyonik kök hücre teknolojisi, transgenik hayvan üretimi alanlarında da araştırmalar yapıyor. Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümünde çalışmalarına devam ediyor.

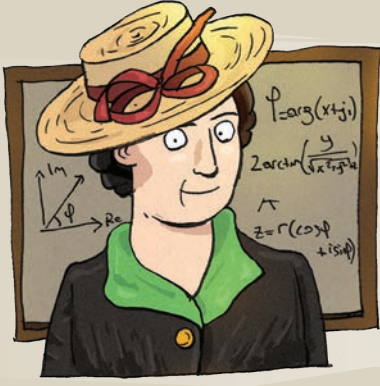

Sumru Altuğ (1957 –)

(Prof. Dr., Ekonomi)

Makroekonomi ve ekonometri alanında dinamik makroekonomik modelleme, iktisadi dalgalanmalar, verimlilik ve büyüme konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2017 TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. Koç Üniversitesinde çalışmalarına devam ediyor.

Suzan Kahramaner (1913 – 2006)

(Prof. Dr., Matematik)

Türkiye'nin ilk kadın matematikçilerindendir. İstanbul Üniversitesinde eğitimini tamamladı. Karmaşık sayılar teorisinde katsayı problemleri konusunda doktora tezi hazırladı. Avrupa'da çeşitli üniversitelerde araştırmalar yaparak ve uluslararası birçok matematik kongresine katılarak ülkemizi başarılı bir şekilde temsil etti.

Syeda Arzu Wasti (1971 –)

(Prof. Dr., Yönetim ve Organizasyon, Kültürel Psikoloji)

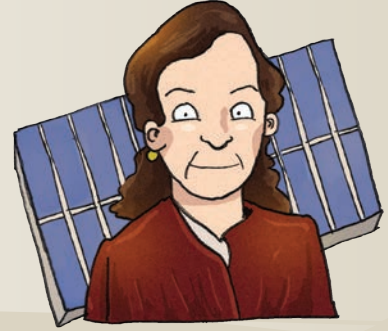
Kültürün örgütsel davranışa etkileri üzerinde çalışıyor. Örgütsel davranış/psikoloji alanında başlılık, güven ve iş yeri şiddeti konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2019'da TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. Sabancı Üniversitesi, Yönetim Bilimleri Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Sule Erten Ela (1977 –)

(Prof. Dr., Makine, Metalürji ve Malzeme Mühendisliği, Enerji)

2013'te TÜBA-GEBİP, 2014'te UNESCO- L'ORÉAL Genç Bilim Kadınları, 2015'te Bilim Akademisi Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı ve 2017'de enerji alanında TÜBİTAK Teşvik ödüllerini aldı. Ege Üniversitesi, Güneş Enerjisi Enstitüsünde; güneş hücreleri ve güneş enerjisi teknolojisi, organik transistörler, nanomalzemeler, ışık yayan organik diyotlar, yeni elektron akseptör fulleren malzemelerinin geliştirilmesi ve grafen oksitler üzerine çalışmalarına devam ediyor.

Tuğba Ölmez Hancı (1977 –)

(Prof. Dr., Çevre Mühendisi)

Çevre mühendisliği alanında endokrin bozucu, kanserojen maddelerin ileri oksidasyon süreçleri ve nano partiküllerin kullanıldığı teknolojilerle giderimi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2017'de TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Ayrıca 2016'da Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Ödül Programı Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanları Ödülü'ne layık görülmüştü. İstanbul Teknik Üniversitesinde çalışmalarına devam ediyor.

Türkan Haliloğlu (1970 –)

(Prof. Dr., Kimya Mühendisi)

Biyomakromoleküller ve bileşik yapıları, hesaplamalı yapısal biyoloji, protein dinamiği, proteinlerin katlanması ve bağlanması, proteinlerin protein ve diğer moleküler yapılarla etkileşme mekanizmaları gibi alanlarda araştırma yapıyor. 1996'da TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Boğaziçi Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümünde çalışmalarını sürdürüyor.

Yasemin Afacan (1979 –)

(Doç. Dr., İç Mimari ve Çevre Tasarımı)

Sürdürülebilir mekân tasarımı, kullanıcı mekân ilişkisi, özellikle yaşlı insanlar için erişilebilir ve kolay kullanılabilir mekânlar, teknolojiyle geliştirilmiş kullanıcı odaklı ve kullanıcıların hayatını kolaylaştıracak tasarımlar üzerine Bilkent Üniversitesinde çalışmalarına devam ediyor. 2017'de BAGEP ve 2018'de TÜBA GEBİP ödüllerini aldı.

Yasemin Alanay (1972 –)

(Prof. Dr., Tıp, Çocuk Genetik Hastalıkları)

Çocuklardaki genetik hastalıklar, Down sendromu, klinik genetik, iskelet displazileri ve genetik hastalıkların toplumsal etkileri üzerine başarılı araştırmalar yapıyor. Pek çok hastalığın genetik nedeninin aydınlatılmasına katkı sağladı. Özellikle çekinik genlerle aktarılan osteogenezis imperfekta ve yüz gelişiminde rol alan genlerin tanımlandığı çalışmalarıyla bilinir. Bu konudaki araştırmalarında iki yeni gen tanımladı. 2010'da Hacettepe Üniversitesi Bilim Teşvik Ödülü'nü aldı. Acıbadem Üniversitesi, Tıp Fakültesinde akademik hayatına devam ediyor.

Yıldız Yalçınlar (1930 –)

(Prof. Dr., Tıp, Beyin ve Sinir Cerrahisi)

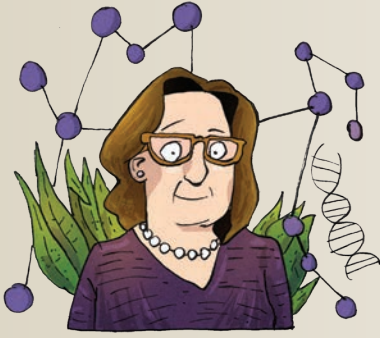
İlk Türk kadın beyin cerrahlarından. Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesinden mezun olduktan sonra ihtisası sırasında Cebeci'de Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroşirürji Bölümünün kuruluşunu başlattı. Sinir sistemi bozukluklarının mekanik müdahale yoluyla tedavisi alanında birçok başarılı çalışmaya imza attı.

Zehra Sayers (1953 –)

(Prof. Dr., Moleküler Biyoloji ve Biyofizik)

Biyolojik moleküllerin yapı çalışmalarında Senkrotron X ışınımının kullanılmasındaki öncü isimler arasındadır. Ortadoğu'daki Senkrotron-Işığın Deneysel Bilim ve Uygulamaları (SESAME) Projesi'nde 2018 yılına kadar Bilimsel Danışmanlık Komitesi Başkanlığı görevini yürüttü. Bu görevinden dolayı ABD Bilimde İlerleme Derneği tarafından Bilimde Diploması Ödülü'nü aldı. Yapısal biyoloji alanındaki katkılardan ve özellikle Akdeniz ülkeleri ve komşuları arasında iş birliği ve karşılıklı anlayışın geliştirilmesindeki olumlu çabaları nedeniyle de 2017'de Rammal Ödülü'nü aldı. Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor.

Zeynep Aycan (1969 –)

(Prof. Dr., Endüstri ve Örgüt Psikolojisi)

Sosyal psikoloji ve kültürlerarası yönetim üzerine uzmanlaştı. Bilimsel çalışmalarında kültürün liderlik, insan kaynakları yönetimi ve iş-hayat dengesi gibi süreçlere etkisi üzerine odaklanıyor. 2014'te TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. Koç Üniversitesi, Psikoloji ve İşletme bölümlerinde çalışmalarına devam ediyor.

Zümrüt Begüm Ögel (1963 –)

(Prof. Dr., Gıda Mühendisi)

Mikrobiyal biyoteknoloji, fungal moleküler genetik, endüstriyel enzim genetiği ve üretimi alanlarında çalışıyor. Fungal enzimlerin üretimi ve genetiği alanında galaktoz oksidaz moleküler analizi ve yapısında Try-Cys bağı ve protein radikal kofaktör oluşumu konularındaki uluslararası düzeydeki üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 2003'te TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı. Konya Gıda ve Tarım Üniversitesinde, Gıda Mühendisliği Kurucu Bölüm Başkanı olarak görev yapıyor.

Kaynaklar

- <https://istatistik.yok.gov.tr/>
https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%9CB%C4%B0TAK_Bilim_%C3%96d%C3%BClleri
<http://www.tuba.gov.tr/tr/tuba-odulleri>
<https://bilimakademisi.org/bagep/>
<https://www.forwomeninscience.com/en/home>
<http://www.unesco.org.tr/Home/AnnouncementDetail/265>
<http://www.unesco.org.tr/Home/AnnouncementDetail/406>
<https://www.innovatorsunder35.com/the-list/>
<http://www.turkishtimedergi.com/saglik/tip-bilimine-yon-veren-100-turk/>
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/223544>
<http://www.tubitak.gov.tr/tr/kurumsal/icerik-oduller>
[https://en.wikipedia.org/wiki/100_Women_\(BBC\)](https://en.wikipedia.org/wiki/100_Women_(BBC))
<https://tr.wikipedia.org/wiki/>
<http://www.blogteb.com/bilim-ve-teknoloji-haftasinda-tarihe-adini-yazdirmis-turk-bilim-insanlarini-aniyoruz/>
Ulviye Küccük, Bilimin Sultanları, Kültür Ajans Yayınları, Ankara, 2015.
Günseli Naymansoy, Bilimde Cumhuriyet Kadınları, ISBN 978-9944-0913-2-9, Eskişehir, 2011.

Bilim ve Teknik

tubitakbiltek

tubitakbilimteknik

TÜBİTAK Bilim ve Teknik

<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>

Dergimizin içeriğinden seçerek hazırladığımız bilimsel ve teknolojik bilgileri
Bilim ve Teknik dergisinin sosyal medya hesapları ve internet sayfası aracılığıyla takip edebilirsiniz.

Dergimizin hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller Boyu...

Keşfetmenin Sonu Yok!

Yıllık abonelik 84₺ yerine sadece 60₺

#BilimOkuyanBilir

Ücretsiz kargo | 52 yıllık dergi arşivine erişim

Abonelik Fırsatlarını Görmek İçin:
www.tubitakdergileri.com.tr

Bilim *ve* Teknik

Hazırlayan: Dr. Özlem Kılıç Ekici
Kapak Tasarımı ve Çizimler: Sinancan Kara
Grafik Tasarım - Uygulama: Hüseyin Diker

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>
bteknik@tubitak.gov.tr

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi Mart 2020 sayısının ekidir.